

تعریف متفاوتی از خودرو

تا چند دهه پیش که خودروهای پهن پیکر و جادار به عنوان خودروهای مدل روز و شناخته شده جهان به شمار می‌آمدند، موضوع لزوم طراحی خودروهای کوچک و درون‌شهری تنها در حد یک ایده فانتزی مطرح می‌شد...

تا چند دهه پیش که خودروهای پهن پیکر و جادار به عنوان خودروهای مدل روز و شناخته شده جهان به شمار می‌آمدند، موضوع لزوم طراحی خودروهای کوچک و درون‌شهری تنها در حد یک ایده فانتزی مطرح می‌شد؛ اما از یک سو با گذشت ایام و بروز تغییرات گسترده در شیوه زندگی و از سوی دیگر پذیرش ناخواسته تغییرات مربوط به چالش‌های جهانی همچون انرژی و کمبود سوخت، اکنون کار به جایی رسیده که درخصوص طراحی و کاربردی کردن خودروهای درون‌شهری و حتی دو سرنشین نیز رقابتی داغ میان شرکت‌های کوچک و بزرگ خودروساز جهان به راه افتاده است. خودروی مفهومی Gordon Murray T.25 نتیجه چنین استراتژی‌ای است که پیش‌بینی می‌شود در سال‌های نه چندان دور به یک خودروی مقبول برای بسیاری از مصرف‌کنندگان تبدیل شود.

نگاهی کلی به فاکتورهایی که درخصوص طراحی این خودرو دیده می‌شود نشان می‌دهد بیش از هر نکته‌ای به بازگشت سریع سرمایه اولیه، صرف کمترین هزینه ممکن و در عین حال برگشت‌پذیر بودن قطعات مختلف آن توجه شده است. از این رو می‌توان متصور شد که از هم‌اکنون با خودرویی روبه‌رو می‌شویم که بر مبنای اصول نوین صنعت خودروسازی ساخته شده است. Gordon Murray T.25 برای نخستین بار در آکسفورد رونمایی شد تا کارشناسان صنعت خودروسازی از آن به عنوان تحولی شگرف در طراحی خودروهای درون‌شهری یاد کنند. وزن بسیار کم، توجه به فاکتورهای زیست محیطی، ایمنی بالا، بازده قابل توجه و از همه مهم‌تر تجزیه‌پذیر بودن بسیاری از قسمت‌های آن از جمله نکاتی بوده که توجه کارشناسان را به خود معطوف کرده است. این خودرو تنها 1/3 متر پهنا دارد. ابعاد کوچک این خودرو یکی از اهرم‌های اصلی است که طراحان آن با استفاده از آن به تبلیغ همه‌جانبه آن پرداخته و می‌گویند: 3 دستگاه از این خودرو را می‌توان در فضای در نظر گرفته شده برای یک خودروی معمولی پارک کرد!

یکی از نکات جالب توجه این خودرو در این است که برند ارائه کننده آن تنها 3 سال عمر دارد. Gordon Murray Design در سال 2007 و با هدف طراحی نسل متفاوت خودروها و مناسب برای استفاده‌های درون‌شهری بنیان گذاشته شد و اکنون با گذشت 3 سال نتیجه کار به بار نشسته است. تفکری که در پس ارائه این برند جدید نهفته است، حول یک اصل کلی به جلو نگاه می‌کند: لزوم ایجاد تغییرات بنیادین در شیوه طراحی خودروها و به‌خصوص خودروهای کوچک درون‌شهری. نتیجه این طرز تفکر این بوده است که می‌توان برای تولید چنین خودرویی، کارخانه‌ای خودروسازی طراحی کرد که تنها 20 درصد کارخانه‌های فعلی خودروسازی وسعت داشته باشد.

این خودرو در ماه‌های گذشته در آزمون‌های مختلف و دشواری حضور داشته و تقریباً از تمامی آنها سربلند بیرون آمده است. ابعاد کوچک خودرو این امکان را به راننده می‌دهند تا آن را با زاویه عمود نسبت به جدول کنار خیابان نیز پارک کند. در این صورت براحتی می‌توان 3 دستگاه از این خودرو را در فضای در نظر گرفته شده برای یک خودروی معمولی پارک کرد، بدون آن که احتمال برخورد درها در حین باز و بسته شدن وجود داشته باشد. طراحان خودرو معتقدند تأثیری که این فناوری نوین بر کاستن از حجم ترافیک‌های درون‌شهری خواهد گذاشت یکی از مهم‌ترین فاکتورهایی خواهد بود که در جلب‌نظر مشتریان نقش ایفا خواهد کرد. همچنین از آنجا که Gordon Murray T.25 خودرویی کوچک است حجم مواد به کار رفته در قسمت‌های مختلف آن نیز در مقایسه با خودروهای امروزی به مراتب کمتر است که این خود در مقرون به صرفه بودن قیمت نهایی آن بسیار تأثیرگذار است. در این خودرو راننده اشراف تقریباً صددرصدی نسبت به محیط اطراف دارد و این همه به لطف بهره‌گیری از تکنیک نوین استفاده از شیشه‌های مخصوص به جای جداره فلزی در نیم تنه بالایی خودرو صورت می‌گیرد. از این رو می‌توان گفت راننده دید 360 درجه‌ای نسبت به محیط اطراف دارد و بدون شک همین فاکتور نقش مهمی در کاسته شدن از احتمال وقوع تصادفات خواهد داشت.

برگ برنده‌ای به نام وزن کم

در خودروی Gordon Murray T.25 چند فاکتور بیش از سایر فاکتورها خودنمایی می‌کنند که وزن، یکی از آنهاست. اندازه‌گیری‌های مختلف نشان داده‌اند این خودرو تنها 550 کیلوگرم یعنی کمی بیش از نیم تن وزن دارد که می‌توان آن را تقریباً معادل یک سوم وزن بسیاری از خودروهای فعلی دانست. در نتیجه به انرژی بسیار کمتری برای حرکت دادن آن نیاز بوده که این خود به معنای افزایش بازده خودرو در بخش مصرف سوخت است. پیش‌بینی شده است این خودرو در قالب یک خودروی دوگانه‌سوز برقی به مرحله تولید تجاری برسد که در این صورت نیز در مصرف انرژی الکتریکی در آن شاهد یک رکورد جالب توجه خواهیم بود.

بسیاری از خودروهای امروزی در حین تصادفات خسارات و هزینه‌های زیادی در بردارند که علت اصلی آن یکپارچه بودن بدنه آنهاست. در چنین حالتی نیاز به تعویض بخشی از بدنه خودرو به معنای تعویض کل بدنه است اما در Gordon Murray T.25 و با توجه به ابتکار عملی که از سوی طراح دیده شده است چنین مشکلی با تقسیم بدنه به بخش‌های مختلف و قابل تفکیک برطرف شده است. از آنجا که قسمت جلوی خودرو کمی فشرده‌تر از قسمت عقبی آن است آیینه بغل‌ها تقریباً جزیی از بدنه درونی خودرو به حساب می‌آیند.

در چنین شرایطی خیال راننده از آسیب دیدن آنها در مواقعی که خودرو با فاصله بسیار اندکی از خودروهای مجاور یا موانع محیطی حرکت می‌کند کاملاً راحت خواهد بود. در بدنه این خودرو از موادی بهره گرفته شده است که در بدنه خودروهای رقابت‌های فرمول یک نیز دیده می‌شود. این ابتکار عمل موجب افزایش استحکام خودرو در قسمت عقب و جلوی آن شده است. طراحان خودرو قرار گرفتن یک تا 3 سرنشین در آن را پیش‌بینی کرده‌اند و در عین حال فضای کافی (160 تا 720 لیتر آن هم با توجه به گزینه‌های مختلفی که پیش روی خریدار قرار می‌گیرد) برای قرار دادن بارها وجود دارد.

در کل باید این خودرو را در زمره خودروهای دوستدار محیط زیست و مناسب شهرهای در حال متراکم‌تر شدن دانست. رخ نه چندان جذاب مهم‌ترین ضعفی است که برخی کارشناسان درخصوص این خودرو مطرح می‌کنند که شاید با کمی ابتکار عمل بیشتر نتیجه کار جذاب‌تر از محصول فعلی از کار در می‌آمد. از آنجاکه قسمت جلوی خودرو کمی فشرده‌تر از قسمت عقبی آن است آینه بغل‌ها تقریباً جزیی از بدنه درونی آن به حساب می‌آیند.

مهدی پیرگزنی / جام جم